

Factsheet JGZ-richtlijn Hartafwijkingen

Doel van de richtlijn

De JGZ-richtlijn 'Hartafwijkingen' beoogt handvatten te geven voor het handelen van JGZ-professionals bij hun contacten met individuele kinderen en/of jongeren van 0-18 jaar en/of hun ouders/verzorgers. Dit voor een vroegtijdige opsporing van (aangeboren) hartafwijkingen en preventie van hart- en vaatziekten.

Wat levert de richtlijn op

- Een evidence-based werkwijze voor het vroegtijdig signaleren van aangeboren en verworven hartafwijkingen bij jeugdigen.
- Kennis van en aandacht voor de impact en invloed van een hartafwijking op het dagelijkse leven van de jeugdige en zijn/haar omgeving.
- Vroege preventie van hart- en vaatziekten door kennis van en aandacht voor jeugdigen met risicofactoren voor hart- en vaatziekten: voeding, beweging, roken, lengte/gewicht/ BMI.

Door hartafwijkingen en risicofactoren voor hart- en vaatziekten tijdig op te sporen, kunnen gevolgen (zoals irreversibele schade aan de longvaten, zuurstoftekort, hartfalen) worden voorkomen of beperkt. Door op jonge leeftijd aandacht te besteden aan de risicofactoren kan de kans op deze ziekten worden verkleind.

Waarom deze richtlijn

De nieuwe richtlijn vervangt de JGZ-richtlijn "Vroegtijdige opsporing van aangeboren hartafwijkingen 0-19 jaar" uit 2005. De huidige richtlijn geeft zicht op de werking van het hart, voorlichting, (vroeg)signalering, begeleiding en verwijzing voor medische en psychosociale problemen.

Hartafwijkingen kunnen grote gevolgen hebben voor een jeugdige, zowel medisch als psychosociaal. Daarom is het belangrijk om deze zo vroeg mogelijk op te sporen. Met prenatale echografie wordt momenteel 40-50% van de hartafwijkingen ontdekt. Het opsporen bij jeugdigen van bij prenatale screening onontdekte congenitale hartafwijkingen is een belangrijke, wettelijke taak van de JGZ (Besluit Publieke Gezondheid). Daarnaast biedt de richtlijn handvatten voor professionals bij de preventie van hart- en vaatziekten.

Activiteiten

Taken van de JGZ bij de opsporing van hartafwijkingen bij jeugdigen zijn:

- Anamnese en onderzoek bij de pasgeborene op de leeftijd van 14 dagen, 4 weken, en daarna ten minste 3 keer tot de leeftijd van 14 maanden.
- Anamnese en lichamelijk onderzoek door de jeugdarts bij jeugdigen die na de leeftijd van 14 maanden voor het eerst door de JGZ worden onderzocht.
- Navragen en handelen bij medische en psychosociale gevolgen bij kinderen met een hartafwijking.
- Het opsporen van risicofactoren voor hart- en vaatziekten, en het bieden van gerichte interventies hiervoor.

Randvoorwaarden

- Voldoende tijd voor JGZ-professionals om zich te verdiepen in de richtlijn, inclusief lezen en instructiebijeenkomst.
- Naast de inhoudelijke instructie/scholing van JGZ-professionals wordt geadviseerd om de richtlijn te bespreken op team- of discipline overleggen en te bespreken in overleggen met ketenpartners zoals huisartsen en kinderartsen.
- Om de richtlijn te kunnen toepassen zijn nodig: computer met werkende internetverbinding; stethoscoop; onderzoeksbank of -tafel; bloeddrukmeter; verwarmde

onderzoeksruijnte met voldoende privacy om jeugdigen te kunnen vragen zich te ontbloten voor onderzoek.